

Program

STENEHEDSPELEN

1955

PRIS 1:—

VARNING!

Det är lika bra Ni ger tappt! Här kommer det en viking som besegrat de mest fruktansvärda fiender — till och med bokrecensenterna. Ni har ingen chans! Även Ni kommer att besegras.

Frans G. Bengtsson

RÖDE ORM — Sjöfarare i västerled

RÖDE ORM — Hemma och i österled

Två lika dräpliga som spännande böcker, som det är en glädje att låta sig besegras av, ty, för att tala med radiochefen Elof Ehnmark, »att läsa Röde Orm är som att tömma en stänka i festligt lag».

2: 95, inb. 4: 65

En vingbok

Willy Walfridsson

STENEHED- SPELEN 1955

S. Rud. Lindahl

Kung Rane på Raneborg och Drottningen på Hud

Fornspel i 3 akter och 6 avdelningar av

WILLY WALFRIDSSON

Regi: S. Rud. Lindahl

Visor av E. A. Karlfeldt och Willy Walfridsson

tonsatta av Tor Bergner

Scen och dekor: Bruno Forsberg

Utrustning och dräkter från Bloms ateljér

(f. d. Skådebanan), Stockholm

Arrangör:

Föreningen Hällevadsholmsbygden

BOHUSLÄNSKA SCHAKTMASKINER

Tel. HÄLLEVADSHOLM 122

Vi utföra alla slag av planerings-
och schaktningsarbeten med såväl
grävmaskiner som planeringstrak-
torer.

Infordra offert - Humana priser

Hällevadsholmsbygdens Bostadsförmedling

(Fru HELGA LINDQVIST)

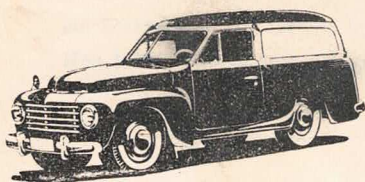
Box 24 Hällevadsholm

Tel. Hällevadsholm 25

Bil AB Georg Brandt

D I N G L E

Tel. 260

Karl Nilsson

Wilma Olausson

PERSONER:

Sigbritt, drottning på Hud	<i>Wilma Olausson</i>
Rane, kung på Raneborg	<i>Karl Nilsson</i>
Ingegerd, kung Ranes moder	<i>Märta Falck</i>
Nils Sluge, Ranes fosterbroder	<i>Osvald Jönsson</i>
Sote Korte, Sigbritts förtrogne	<i>Sven Ekstorm</i>
Gunlög, tärna på Raneborg	<i>Irma Olofsson</i>
Blanche, tärna på Raneborg	<i>Anna-Lisa Karlsson</i>
Erik Bryte, bryte på Hud	<i>Eric Carlsson</i>
Urild, Erik Brytes hustru	<i>Wanja Jönsson</i>
Krokno, bard på Raneborg	<i>Tor Bergner</i>
Löstunga	<i>Thore Ericsson</i>
Gorm, bryte på Raneborg	<i>Johan Berntsson</i>
Ulf Ärrige, Tanumskämpe	<i>A. Åblad</i>
Ylva	<i>Gun Lindkvist</i>

Dessutom: tärnor, kämpar, trälar

Handlingen tilldrar sig dels på Raneborg, dels på Hud i Tanum
under senare sagotiden

Mellan akterna 15 min. paus

MOA MARTINSON

JAG MÖTER EN DIKTARE

Moa Martinsons mest personliga bok och en frisk och okonventionell skildring av hennes uppväxtår och möten med känt och mindre känt folk.

"Hon skänker givmilt ut sitt livs historia med en uppriktighet som får läsaren att ge sig på nåd och onåd".

**Arbetar-Tidningen
EN A-BOK**

2: 95, inb. 4: 65

ARBETARKULTUR

LYSEKILS-POSTEN

Lysekil - Tel. 50, 1050, 1236

Tidning för Lysekils stad och Bohuslän

Effektivt annonsorgan

Beställningar å alla slags trycksaker mottagas

Snabba leveranser

Märta Falck

FÖRSTA AKTEN.

Scen 1.

På kungsgården Hud.

Irma Olofsson

Sagan om Kung Rane och drottningen på Hud

I de nordbohuslänska fornsägnera förekommer ofta kunganamnet Rane. Sagorna förtäljer att Ranrike en gång benämningen på länets nordligaste del härleder från detta namn. Huruvida Ranarna residerat på olika platser inom bygderna berättar sägnerna ingenting om, inte heller kan man fastställa om Rane varit ett namn som burits av flera sinsemellan obefryndade småkungar eller om namnet tillhört en enda ätt. Man har dock all anledning förmoda att det senare är det rätta. I gamla tider var det vanligt att

Forts. på sid. 7

KOMBINERA TEATERKVÄLLEN

med ett besök i vår armaturutställning

Det lönar sig

*Fackmannens
arbete
Eder garanti*

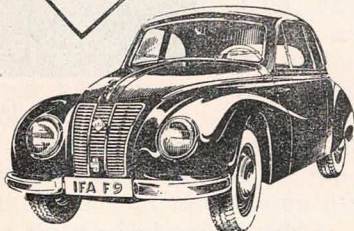
ZÄTAS ELEKTRISKA

Tel. 66

HÄLLEVADSHOLM

Tel. 66

Sänkt pris!

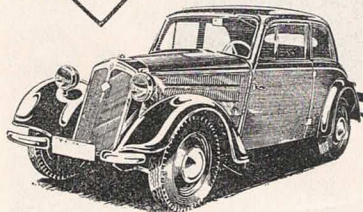
IFA F9 34 hkr 3-cyl. 2-takts-motor. Elegant - snabb - driftsäker - rymlig, framhjulsdraft.

Priset inkluderar värme.

5.950:-

Fritt Trelleborg. Exkl. leveranskostnad

Sänkt pris!

IFA F8 20 hkr 2-cyl. 2-takts-motor. Tidlös formgivning - pålitlig - oöm, framhjulsdraft.

Idealisk bruksvagn.

4.475:-

Fritt Trelleborg. Exkl. leveranskostnad

Auktoriserad återförsäljare för norra Bohuslän

MOTORCYKLAR: B. S. A., A. J. S., MATCHLES. NORTON, HOREX, N. S. U., ADLER, alla modeller, en- och tvåcyl. APOLLO, MONARK, HUSKVARNA, 120 cc. och 150 cc.

M O P E D E R: KREIDLER, VICKY, REX, FRAM, KÄRNAN, N. S. U. APOLLO, HUSKVARNA, NOVOLETTE, N. V., SAXOPED o. AUTOPED, KREIDLER Scooter, och HVA, Parilla.

HERR-, DAM-, GOSS- och FLICKCYKLAR av de förnämsta fabrikat **RADIO**, samtl. fabrikat och modeller. **DAMMSUGARE.**

BIL-, MC- och TRAKTORBATTERIER, alla storlekar i lager

Stor sortering av motorcykel-, moped- och cykeldelar. **Serviceverkstad.** Hög kassarabatt vid kontant köp. Reela köpare kan erhålla goda bet.-villkor. Största sortering i Bohuslän av motorcyklar, mopeder och cyklar

JOH. W. THEODORSSON MASKINAFFÄR

Tel. 9 HÄLLEVADSHOL Tel. 9

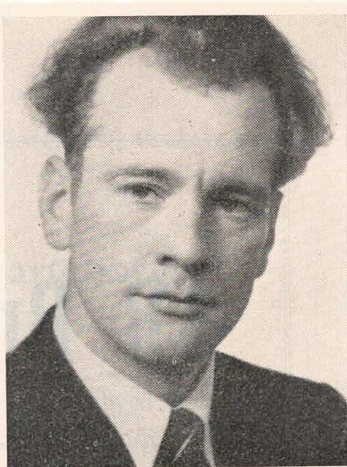

Anna-Lisa Karlsson

FÖRSTA AKTEN.

Scen 2.

På Raneborg, två dagar senare.

Sven Ekstorm

Forts. från sid. 5

förnamnen gick i arv från far till son. Sålunda berättas om den Alfiska kungaätten vilken enligt mångas förmenande givit namn åt Alfhem, Bohusläns sydligare del, att samtliga manliga medlemmar inom ätten bar namnet Alf.

Den kung Rane vi möter i kvällens fornspele residerade på Raneborg beläget på en plats inom Svarteborgs socken som icke med bestämdhet kan angivas. Samtida med Rane levde på Hud i Tanum en sköldmö vars rikedom och makt var så stor att hon kunde räkna sig bland de mäktigaste inom "hela landet". Kung Ranes rykte nådde sköldmöns öron och hon beslöt att gifta sig med honom. Ett följe avgick från Hud för att förhöra sig om kung

Forts. på sid. 11

Hällevadsholm

— samhälle på marsch

Naturskönt läge vid vackra insjöar

Snabba och goda kommunikationer

Prisbilliga bostads- och industritomter

Modern samhällsplanering

AB Bröderna Liljeros

Hällevadsholm

Borås

Betald annonsplats

Minnen och sevärdheter inom Svarteborgs- bygden

"Bland de mellanbohuslänska socknarna utgör Svarteborg den bygd inom vilka det gamla längst bevarats", säger Tanumsprosten Johan Ödman i sin under 1700-talets början utgivna Bohuslänska beskrivning. Allmogemusiken ägde stark förankring inom bygden — så ock sagan och sången. Det berättas att man ännu på 1820-talet här sjöng en visa om "Römer i Roll" en småkonung samtida med Rane. Ödman uppger att Svarteborg fordom hetat Raneborg emedan där i forntiden bott en kung Knut Rane — denne Rane skulle enligt samma källa ha givit Ranrike dess namn. Huruvida Knut Rane verkligen levat eller icke kan historien ej med visshet avgöra. Att åtminstone delar av Svarteborg varit befolkade sedan den grå forntiden torde däremot vara ställt utom varje tvivel.

Att på dessa korta rader lämna en förteckning över Svarteborgs märkligare minnen är uteslutet. Här må endast nämnas Slottsberget vid Skaneröd där sagokungen Kane sägs ha hållit hov. Minnena kring Stene hed återges i en av programmets särtexter. Kyrkan — "näst Kongahälla länets äldsta fylkeskyrka" — är prydd med målningar av Schönfeldt. Tidigare fanns inom socknen annexförsamlingen Toses kyrka samt enligt traditionen ett kapell å Aspång. I äldre ortsbeskrivningar nämnas olika fornminnen bl. a. å Gesjes, Rambergs, Skåneröds och Hökärrs ägor. Svarteborg rymmer inom sina gränser ett av Bohusläns mest omtalade sagoberg, Boråserödsberget med "ryttareskåran" eller "Karl VII:s skåra". I berget finnes en fördjupning den s. k. jättedörren som enligt sagan leder in till jättarnas guldskimrande salar.

Den store tänkaren Thomas Thorild föddes på Blåsopp i Svarteborg där Föreningen Vikarvet rest en sten till hans minne. Som en kuriositet må nämnas att Svarteborg äger länets sannolikt minsta sätesgård — Ramberg. Den italienske ädlingen Johan Baptista Pinello, född i Genua 1682, död på Ramberg 1775 adlades 1751 och antog namnet Pinello till Ramberg. Gårdens anor som sätesgård är emellertid av ännu äldre datum. I 1659 års jordabok nämnes Ramberg adelsgoods och ingick vid denna tid bland Bohusläns genom tiderna största jorddrotts, Dorothea Bjelkes, ägoårdar.

Elektrolux Kylskåp
Köksmaskinen Assistent
Bohus Tvättmaskin

Tre förnämliga ELEKTROLUX-produkter
som demonstreras och försäljes av

Erwidssons

HÄLLEVADSHOLM

Osvald Jönsson

Arne Åblad

ANDRA AKTEN.

Scen 1.

Frustugan på Raneborg
tolv dagar senare.

Forts. från sid. 7

Ranes åsikt i saken. Kung Rane mottog budbärarna från Tanum mycket väl och lovade drottningen äktenskap. En kort tid efteråt infann sig Tanums drottningen på Raneborg för att avtala tidpunkt för bröllopet. Men när drottningen anlände till Raneborg hade kung Rane ändrat sinne- lag och givit sig ut på jakt. När drottningen inte fann sin tillkommande hemma på borgen blev hon så förgrymmad att hon lät sticka Raneborg i brand varvid hon yttrade:

"Hittills har du hetat Raneborg men i fortsättningen ska du heta Svarte- borg."

En kort stund efter det drottningen dragit bort från den ödelagda borgen

Forts. på sid. 13

TOR BERGNER
Vissamlingen

VISOR I VINDEN

Schlagerförlaget Musik AB Stockholm

Vissamlingen

TACK GITARR

LELAND'S Musikförlag Stockholm

Kan rekvireras genom Eder Bok- eller Musik-
handlare

J. OLSSON Mek. Verkstad

Hällevadsholm

Tel. 22

JÄRNBKONSTRUKTIONER

MASKINARBETEN

— Hög kvalité —

— Låga priser —

Tjäna pengar gratis!

Premiespara

i

Svarteborgs Jordbrukskassa

Gust. Wallströms AB

Hällevadsholm 2 o. 73

Kvarn-, mjöl- och spann-
målsaffär

Sågverk. Trävaruaffär.
Lådfabrik

SHELL bensin och smörj-
oljor

Fullständig service

GRANSTRÖMS PENSIONAT

Hällevadsholm

Tel. 55

KAFÉ, RESANDERUM
och GOTT BORD

Nutida bekvämligheter

BILSTATION

Tel. 55

Tor Bergner

ANDRA AKTEN.

Scen 2.

På Raneborg samma dag.

Thore Ericsson

Forts. från sid. 11

kom kung Rane hem från jakten. Fylld av vrede satte han efter drottningen och upphann henne vid Stene hed där hon fann sin bane och där hennes kämpar sägs ligga jordade på det gravfält vi fortfarande finner här. Drottningens lik fördes till Hud där en bautasten anger hennes viloplats. Kung Ranes och drottningens på Huds saga förekommer i likhet med de flesta sagor i många variationer och torde vara en av de fornsägnen som längst bevarats inom mellanbohuslänska bygder.

När författaren i sitt önskemål att åt sin hembygd skapa ett friluftssepl att uppföras varje eller vartannat åt, fördjupade sig i bygdernas sagoskatter gjorde han den vemodiga iakttagelsen att bohusläningen på sin tid kanske

Forts. på sid. 17

GAMMAL KÄMPE HAR ALLT UNDER ETT TAK

Dagligen **FÄRSKT BRÖD** från eget bageri
GOD SORTERING AV LIVSMEDEL, även **DJUP-
FRYST**. Stort urval av **PRESENTARTIKLAR**,
HUSGERÄD m. m.

Välkommen och gör oss ett besök

THORE ERICSSON

HÄLLEVADSHOLM - Tel. 6 och 23

Av

Kung Ranes

grus och sand

tillverkas **BETONGVAROR** på

löpande band

DAVIDSSONS
Cementgjuteri

HÄLLEVADSHOLM

Några data kring Stene hed

De erfarenheter och rön Karl XI gjorde under femårskriget kom honom att efter freden söka stärka landets försvarsberedskap, skriver major Hugo Uddgren i "Bohusläns Regemente och dess hembygd". Valet av mötesplatser beredde militärerna betydande svårigheter särskilt Bohuslän där naturen "icke varit gifmild på stora fält". År 1692 finner vi Weinholtz dragoner installerade å Stene hed nära gränsen mellan Svarteborg och Kville vid norra stranden av Koltorpsvattnet. Dragonskvadronen förfogade över mellan 5- och 600 hästar — området nordöst om den västliga Stenehedsgården å vars ägor friluftsscenen ligger benämndes också enligt major Uddgren tidigare "stallet", men fick sedan heta hästbivacken.

1720 påbörjades emellertid en nyorganisation av Bohusläns dragonregemente. Stene hed avmilitariserades och Backamo blev i fortsättningen Bohusläns regementes mötesplats beroende på att Backamoheden lämnade utrymmen åt militära byggnader och militära övningar på ett helt annat sätt än Stene hed.

Nuvarande ägaren till västra Stenehedsgården — för att fortfarande citera major Uddgren — är Karl Andersson som genom att upplåta plats för friluftsscenen gjort en betydande insats för att spelen kunnat komma till stånd. Gården är en gammal släktgård som varit i samma släkts ägo minst trehundra år. Här i nära grannskap av de bautastenar och gravhögar under vilka drottningens från Hud kämpar sägs ligga jordade har Föreningen Hällevadsholmsbygden blivit i tillfälle skapa den scen å vilken förening och författare hoppas kunna göra årets spel och eventuellt något följande med intim anknytning till bygdens historia till en tradition.

Böcker för den Teaterintresserade

GÖSTA M. BERGMAN: Teater. Pris 9:25

En allmän orientering för den stora teaterpubliken. Talrika illustrationer

ELVIN OTTOSON: Amatörteater. Pris 8: —

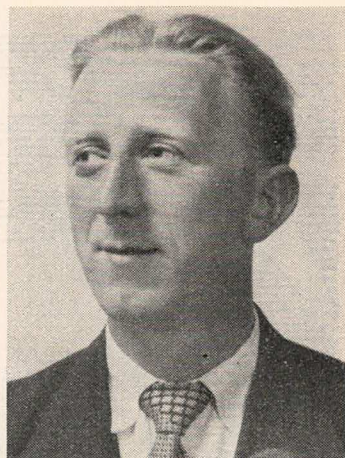
Ombärlig handbok för den som sysslar med amatörteater. Illustrerad.

BIRGER HALLDÉN: Studieplan för amatörteater. Pris 1: —

== TIDEN ==

Wanja Jönsson

Eric Carlsson

TREDJE AKTEN.

Scen 1.

På Raneborg samma dag.

Forts. från sid. 13

en av landets yppersta berättare numera i det närmaste förlorat kontakten med den muntliga berättaretraditionen och svunnen tid. Iakttagelsen är ingalunda begränsad till provinsen. Med detta i tankarna synes det oss — författare, arrangörer och medverkande så mycket angelägnare att åt eftervärlden bevara kännedomen om denna speciella Svarteborgssaga.

I fornspelen nämnes en Långben Rese på Stångenäset, enligt sägnen ävenledes en väldig kämpe, vilken uppges ligga jordad på Brattöns skog på Stångenäset. Sägner om Långben Rese — "femton alnar lång och som sov femton år i stöten" — är emellertid höljd i ett ännu djupare dunkel än kung Ranes saga. Detsamma gäller de förmodligen vid samma tid som kung

Forts. på sid. 19

Rabbalshede Cykelaffär

Inneh.: H. THURESSON

Försäljer:

BILAR, MOTORCYKLAR, MOPEDER, CYKLAR,
BENSIN, OLJOR

Tel.70.

Willy Walfridsson

FRÅN VRESIG KUST

*En samling
bohuslänska
folksagor*

Pris hft 19.50
i handgjort linne-
praktband 29.—

Årets praktbok
från Nutid

Gun Lindkvist

TREDJE AKTEN.

Scen 2.

På Hud följande kväll.

Johan Berntsson

Forts. från sid. 17

Rane och sköldmön på Hud levande mellanbohuslänska småkungarna: Horne i Kville och Römer i Roll vilken uppges ha haft sitt säte i Bullarebygden.

Författaren av fornspelen "Kung Rane och drottningen på Hud" har i största möjliga mån sökt följa de gamla sagorna. Fornspelet gör inget anspråk på att återge någon historisk eller etnografisk verklighet utan nöjer sig med att vara en fri omdiktning av de gamla sagorna kring ett konunganamn för evigt förenat med det forntida Bohuslän.

Willy Walfridsson

Kostymateljén

G. BLOM

Gamla Brogatan 29^{III} - STOCKHOLM. Tel. 11 36 86

F. d. Skådebanans Kostymateljé

Ateljén står alltid till föreningars, skolors och enskildas tjänst
SAKKUNNIG RADGIVNING

BOHUS-MOTOR

Återförsäljare i Bohuslän för

SCANIA VABIS

VOLKSWAGEN

WILLYS-JEEP

Diskutera bilköp med oss

Ring Uddevalla

tel. 140 15

Ring Hällevadsholm

» 153 o. 142

G. NORDQVISTS GRUSFÖRSÄLJNING

HÄLLEVADSHOLM

Telefon kont. 122

GRUS, SAND, NATURSINGEL

Infordra offert!

Föreningen Hällevadsholmsbygden

vill verka för tillvaratagande av Hällevadsholms och omgivande bygds intressen, ekonomiska, trafiktekniska, allmänt samhällseliga och kulturella. Under årens lopp har föreningen åstadkommit åtskilligt för samhälle och bygds dels genom direkta åtgärder bekostade av egna eller insamlade medel dels genom att indirekt verka som en kraftigt pådrivande kraft i den kommunala och samhällseliga verksamheten. Som exempel på den utveckling som direkt eller indirekt blivit en följd av föreningens verksamhet må nämnas utmärkta tågförbindelser, ny bussförbindelse med Bullaren, bättre vägar i samhälle och bygd, tandläkarpraktik, förstklassigt friluftsbad med simundervisning, utökad vägbelysning i samhället, byggnadsplan, byggande av hyreshus samt utbyggnad av flera etapper av vatten och avlopp. Detta senare har haft till följd en kraftig byggnadsverksamhet utan motstycke i Hällevadsholms historia. Genom förläggning av industrier till Hällevadsholm görs stora insatser för att motverka avfolkningen i dessa trakter. Sedan någon tid arbetar en på föreningens initiativ startad bostadsförmedling. Idrottsplan och tennisplan står inför sitt snara förverkligande och nya hyreshus planeras.

Förutsättningar har skapats för en snabb utveckling av näringslivet. Goda möjligheter finnas att till bygden få nya industrier och ny serviceverksamhet. I det allmänna medvetandet ingår Hällevadsholm mer och mer som ett framtidssamhälle, ett samhälle på marsch. Detta innebär samtidigt en bygd i utveckling.

Som ett led i föreningens allmänt kulturella arbete ingår att bevara och vårda de värden, som representeras av bygdens fornminnen, traditioner sagor och sägner.

I fortsättningen som hittills vill Föreningen Hällevadsholmsbygden verka i bygden,

GENOM BYGDEN — FÖR BYGDEN

Föreningen Hällevadsholmsbygden.

WILLY WALFRIDSSON

har med sin stora
bohuslänska romansvit
åstadkommit

*"en litterär bragd...
en den svenska fattig-
domens höga visa."*

Herje Granberg i Aftonbladet.

EVIGA HAV

1952. 11:50, inb. 15:50.

"kan få dikten att blomma ur
verklighetens karga jord... ett
stycke levande byggedrama."

*Paul Blomkvist
i Bohuslänningen.*

TYSTA VANDRAR STJÄRNORNA

1954. 14:50, inb. 18:50.

"Nog är det en prestation av
författaren att på detta sätt ha
kartlagt och levandegjort detta
minnesvärda skede i Bohusläns
historia."

Holger Oijens i Arbetet.

VÄGEN MOT GRYNINGEN

1953. 13:50, inb. 18:—

"den fantasifulla fabuleringen går hand i
hand med verklighetsskildringen...levande, dra-
matisk..."

Torsten Frendberg i Ny Tid

*"Denna romansvit
bör räknas till
de stora episka verken
på vårt språk."*

Hans Norling i Folklig Kultur.

Willy Walfridssons höstroman 1955 —
SILVERPOPELN — *utkommer i september.*